

Ngày soạn: 6/ 9/ 2023

Ngày dạy: 7/ 9/ 2023 - 14/ 9/ 2023 - 21/ 9/ 2023 - 28/ 9/ 2023

Tuần: 1,2,3,4. Tiết: 1,2,3,4

CHỦ ĐỀ 1:
VÙNG ĐẤT, CON NGƯỜI QUẢNG NGÃI TỪ NGUỒN GỐC ĐẾN
THẾ KỈ X

(Thời lượng: 4 tiết)

I. Mục tiêu: Sau khi học xong chủ đề này, các em sẽ:

1. Yêu cầu cần đạt:

- Nhận biết được quá trình hình thành và phát triển vùng đất Quảng Ngãi từ nguồn gốc đến thế kỉ X.
- Trình bày những nét chính về nền văn hóa Sa Huỳnh và Văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi.
- Hiểu được mối liên hệ giữa lịch sử Quảng Ngãi với lịch sử dân tộc.

2. Năng lực:

- Khai thác kênh hình, thông tin trong bài học
- Giao tiếp và hợp tác với bạn để thực hiện các nhiệm vụ học tập
- Chăm chỉ trong học tập, tìm kiếm các thông tin tư liệu lịch sử trên nguồn internet.
- Lập được dự án để giới thiệu với bạn bè/du khách về văn hóa Sa Huỳnh và văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi.

3. Phẩm chất:

- Tự hào về truyền thống lịch sử của tỉnh Quảng Ngãi
- Có trách nhiệm trong việc giữ gìn các di tích lịch sử văn hóa Quảng Ngãi và văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi.

II. Chuẩn bị của giáo viên và học sinh:

1. Giáo viên:

Lược đồ các di chỉ văn hóa Sa Huỳnh ở Quảng Ngãi, kênh hình trong bài.

2. Học sinh:

- Sưu tầm tranh ảnh có trong bài
- Chuẩn bị bài trình chiếu để giới thiệu về văn hóa Sa Huỳnh và văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi

III. Tiến trình lên lớp

1. Hoạt động khởi động

* Mục tiêu:

- Tạo tâm thế hứng thú học tập cho học sinh khi bước vào bài mới
- Kết nối với kiến thức mới, định hướng cho học sinh trong các hoạt động học tập tiếp theo.

* Nội dung: Học sinh tìm hiểu thông tin, quan sát hình, trả lời câu hỏi

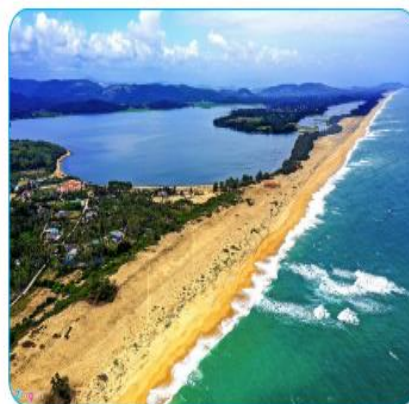
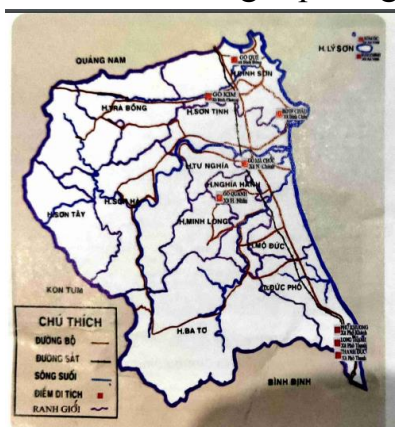
* Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh

* Cách thức thực hiện:

+ Giáo viên cho học sinh xem tranh, lược đồ và quan sát tranh ảnh, hãy cho biết:

- C1: Vị trí địa lí của tỉnh Quảng Ngãi

- C2: Sự hình thành tỉnh Quảng Ngãi gắn với nền văn hóa nào? Em có thể trình bày cho các bạn trong lớp cùng nghe.

Lược đồ di chỉ Sa Huỳnh Làng cổ bên bờ biển Sa Huỳnh

+ Học sinh suy nghĩ và trả lời

+ Nhận xét, đánh giá

+ Giáo viên dựa trên sự trả lời của học sinh dẫn dắt vào bài mới: Tỉnh Quảng Ngãi nằm ở vùng Duyên hải Nam Trung Bộ có diện tích khoảng 5.135,2km² trải theo hướng Bắc-Nam trong khoảng 100 km, với chiều ngang theo hướng Đông-Tây hơn 60km, phía Bắc giáp Quảng Nam, phía Tây giáp Gia Lai, Kon Tum, phía Nam giáp Bình Định, phía Đông giáp biển Đông, là nơi giao thoa của các nền văn hóa Sa Huỳnh và văn hóa Chăm-pa, là vùng đất còn lưu giữ nhiều dấu tích của các nền văn hóa cổ xưa.

2. Hoạt động hình thành kiến thức mới:

Hoạt động của giáo viên và học sinh	Yêu cầu cần đạt
Hoạt động 1: Hướng dẫn học sinh tìm hiểu Văn hóa Sa Huỳnh ở Quảng Ngãi	1. Văn hóa Sa Huỳnh ở Quảng Ngãi

<p>* Mục tiêu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trình bày những nét chính về nền văn hóa Sa Huỳnh ở Quảng Ngãi. - Hiểu được mối liên hệ giữa lịch sử Quảng Ngãi với lịch sử dân tộc. <p>* Nội dung: Học sinh quan sát hình, tìm hiểu thông tin, trao đổi và trả lời câu hỏi</p> <p>* Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh</p> <p>* Cách thức thực hiện:</p> <p>+ Giáo viên yêu cầu học sinh đọc thông tin, quan sát hình ảnh, thảo luận với bạn bên cạnh ,hãy:</p> <ul style="list-style-type: none"> -C1: Tìm những dấu tích của văn hóa Sa Huỳnh còn tồn tại đến ngày nay ở Quảng Ngãi. - C2: Quan sát lược đồ 1.6, kể tên những địa phương đã phát hiện di chỉ của nền văn hóa Sa Huỳnh, Từ đó, nhận xét địa bàn phân bố văn hóa Sa Huỳnh ở Quảng Ngãi. - C3: Cho biết đời sống vật chất và tinh thần của cư dân văn hóa Sa Huỳnh ở tỉnh Quảng Ngãi. 	
--	--

1.6) Lược đồ các di chỉ văn hoá Sa Huỳnh ở tỉnh Quảng Ngãi

Mộ chum- đặc trưng của văn hoá Sa Huỳnh

Đồ gốm khai quật tại di tích Long Thạnh- Đức Phổ năm 1978

+ Dấu vết được tìm thấy: Long

1.4 Một góc đầm An Khê (thị xã Đức Phổ)
nơi đầu tiên phát hiện di chỉ văn hoá Sa Huỳnh

1.5 Làng cổ Gò Cỏ bên bờ biển Sa Huỳnh (xã Phổ Thạnh, thị xã Đức Phổ)
nơi lưu giữ những dấu tích của văn hoá Sa Huỳnh

+ Học sinh đọc thông tin, quan sát ảnh và trả lời

+ Nhận xét, đánh giá

+ Giáo viên nhận xét, chốt kiến thức:

* Dự kiến sản phẩm:

- C1: Văn hóa Sa Huỳnh: Đặc trưng của văn hóa Sa Huỳnh là các mộ chum, bên cạnh đó Đồ gốm, công cụ lao động cũng được tìm thấy tại di tích Long Thạnh-Đức Phổ 1978.

- C2: Trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi, các nhà khảo cổ học đã phát hiện dấu vết của văn hóa này tại các di chỉ: Long Thạnh, Phú Khương, Thạnh Đức (thị xã Đức Phổ), Bình Châu, Gò Kim (Bình Sơn), Gò Quánh (Nghĩa Hành), Xóm ốc, Suối Chình (Lý Sơn). Văn hóa Sa Huỳnh phân bố hầu khắp các huyện ở tỉnh Quảng Ngãi

- C3: Đời sống vật chất và tinh thần:

+ Đời sống vật chất: Biết trồng trọt, đánh bắt cá ven biển, sử dụng vũ khí, công cụ

Thạnh, Phú Khương, Thạnh Đức (thị xã Đức Phổ), Bình Châu, Gò Kim (Bình Sơn), Gò Quánh (Nghĩa Hành), Xóm ốc, Suối Chình (Lý Sơn).

+ Đời sống vật chất và tinh thần: Biết trồng trọt, đánh bắt cá ven biển, sử dụng vũ khí, công cụ lao động bằng đá (riêu, cuốc, bàn mài)... làm gốm.. Biết chôn cất người chết, kèm theo các đồ tùy táng..

2. Văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi

lao động bằng đá (rìu, cuốc, bàn mài)...
làm gốm..

+ Đời sống tinh thần: Chôn cất người chết, kèm theo các đồ tùy táng..

Hoạt động 2: Hướng dẫn học sinh tìm hiểu văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi.

* Mục tiêu:

- Trình bày những nét chính về nền văn hóa Chăm-pa ở Quảng Ngãi.

- Hiểu được mối liên hệ giữa lịch sử Quảng Ngãi với lịch sử dân tộc.

* Nội dung: Học sinh quan sát hình, tìm hiểu thông tin, trao đổi và trả lời câu hỏi

* Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh

* Cách thức thực hiện:

+ Giáo viên yêu cầu học sinh đọc thông tin, quan sát hình ảnh, thảo luận với bạn bên cạnh, hãy trao đổi với bạn:

Di tích thành cổ Châu Sa ở thành phố Quảng Ngãi

C: Tìm thêm những dấu tích của văn hóa Chăm-pa còn tồn tại ở tỉnh Quảng Ngãi?

+ Học sinh suy nghĩ, thảo luận

+ Nhận xét, đánh giá

+ Giáo viên nhận xét và chốt kiến thức:

* Dự kiến sản phẩm

- Văn hóa Chăm-pa: Thành cổ Châu Sa là di tích tiêu biểu nhất của văn hóa Chăm-

Thành cổ Châu Sa, phế tích tháp Chánh Lộ là di tích tiêu biểu nhất của văn hóa Chăm-pa trên vùng đất Quảng Ngãi.

<p>pa trên vùng đất Quảng Ngãi >Mở rộng thêm: Thành Châu Sa được xây dựng vào khoảng thế kỉ VIII-IX, được công nhận là di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia năm 1994. Thành cổ Châu Sa hiện nay thuộc địa phận các xã Tịnh Châu, Tịnh An, Tịnh Khê, Tịnh Thiện (thành phố Quảng Ngãi)</p>	
--	--

3. Hoạt động luyện tập

- * Mục tiêu: củng cố lại các kiến thức đã học
- * Nội dung: Học sinh đọc bảng thông tin, trả lời câu hỏi
- * Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh
- * Cách thức thực hiện:
 - + Giáo viên yêu cầu học sinh đọc thông tin, hãy:
 - C1: Trình bày những nét chính về đời sống vật chất và tinh thần của cư dân văn hóa Sa Huỳnh ở tỉnh Quảng Ngãi.
 - C2: Tại sao nói: Quảng Ngãi là cái nôi của nền văn hóa Sa Huỳnh? Theo em, việc tìm hiểu, nghiên cứu văn hóa Sa Huỳnh có ý nghĩa như thế nào?
 - Miêu tả thành Châu Sa hoặc tháp Chánh Lộ qua những tư liệu mà em được đọc và tìm hiểu
 - + Học sinh suy nghĩ trả lời
 - + Nhận xét, đánh giá
 - + Giáo viên chốt kiến thức:
- * Dự kiến sản phẩm:

4. Hoạt động vận dụng:

- * Mục tiêu: Vận dụng được kiến thức đã học để lập được dự án nhóm, làm bài trình chiếu để giới thiệu về chủ đề đã học
- * Nội dung: Tìm hiểu thông tin tài liệu, trên nguồn Internet, đến địa điểm di tích để làm bài viết, bài phóng sự, trình chiếu
- * Sản phẩm: Dự án nhóm, bài trình chiếu
- * Cách thức thực hiện:
 - + Giáo viên hướng dẫn học sinh về nhà làm, tiết học tiếp theo nộp sản phẩm:

- C1: Hãy nêu vai trò của nền văn hóa Sa Huỳnh, văn hóa Chăm-pa đối với lịch sử phát triển của vùng đất Quảng Ngãi. Theo em, cần phải làm gì để bảo tồn và phát huy các giá trị của nền văn hóa này?

- C2: Lập dự án nhóm để giới thiệu với bạn bè/du khách về văn hóa Sa Huỳnh và văn hóa Chăm-pa ở tỉnh Quảng Ngãi.

> **Hướng dẫn về nhà:** Tìm hiểu chủ đề 2: Địa hình núi và sông ngòi tỉnh Quảng Ngãi: địa phương em thuộc địa hình nào, có con sông gì, có những ngọn núi nào, tìm hiểu chế độ nước sông theo mùa

Hiệu trưởng

GV soạn giảng

Lê Văn Tuyền